MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-28 ta' Marzu, 2008

Citazzjoni Numru. 355/2007

Kawża Nru: 19

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fis-6 ta' Settembru, 2007 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett u bil-ġurament tagħha kkonfermat:

Illi l-partijiet iżżewġu fis-27 ta' April tas-sena 2004 fir-Reġistru Pubbliku u kopja taċ-ċertifikat taż-żwieġ qed jiġi hawn anness u mmarkat Dokument "A";

Illi minn dan iż-żwieġ il-partijiet ma kellhomx tfal;

Illi l-partijiet isseparaw konsenswalment skond kuntratt ta' separazzjoni datat nhar it-3 ta' Novembru tas-sena 2005, fl-atti tan-Nutar Dottor Liza Camilleri LL.D., li kopja tiegħu qed jiġi hawn anness u mmarkat Dokument "B";

Illi ż-żwieġ bejn il-partijiet huwa null "*ab initio*" għat-tenur ta' l-Artikolu 19(1) ta' l-Att dwar iż-Żwieġ (Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta);

Illi mingħajr preġudizzju għal dak *gia'* premess, il-kunsens taż-żwieġ ta' l-esponenti nkiseb b'qerq dwar ir-raġuni unika għalfejn l-intimat iżżewweġ fid-data hawn fuq imsemmija – raġuni li tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa u dan kif ipprovdut fl-Artikolu 19(c) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

Illi *in oltre* u mingħajr preġudizzju għal dak *gia'* premess, il-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija psikoloġika serja li tagħmilha mpossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ u dan kif ipprovdut fl-Artikolu 19 (d) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

Illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa u dan kif provdut fl-Artikolu 19 (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

Għaldaqstant, in vista tal-premess, l-esponenti umilment titlob lil din l-Onorabbli Qorti jogħġobha:

(1) tiddikjara li ż-żwieġ ikkuntrattat bejn il-kontendenti huwa null a tenur ta' l-Artiklu 19 (1) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

(2) tagħti dawk il-provvedimenti kollha opportuni f'dan ir-rigward.

Bl-ispejjeż kontra l-intimat inġunt minn issa għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenut debitament notifikat baqa’ ma ppreżentax risposta ġuramentata u għalhekk huwa kontumaċi skond il-liġi.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta’ l-attriċi, u ta’ *omissis.*

Rat il-verbal tas-seduta tat-22 ta’ Frar, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-27 ta’ April, 2007 a bażi ta’ l-Artiklu 19(1) (c), (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenut kif *gia’* ingħad huwa kontumaċi.

Kif pero’ dejjem irritenew il-Qrati Maltin; “*F’materja ta’ żwieġ illi huwa ta’ ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b’hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta’ kreditu likwidu jew responsabbilta’ ta’ xi kolliżjoni imma f’kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta’ żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta’ diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero’ dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta’ dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju.*” (<u>Anna Tonna vs Alexander Tonna</u> deċiża mill-Qorti ta’ l-Appell fis-6 ta’ Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (c) – kunsens miksub b'qerq;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha mpossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu.

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ falla kważi mill-ewwel u wieħed jissimpatizza ma' l-attriċi li fi kliemha kienet għal snin ħassitha waħedha u meta l-konvenut beda juriha attenzjoni ħassitha kuntenta għalkemm anke hi tammetti li ma kinitx tħobb lill-konvenut fil-veru sens tal-kelma. Il-problemi bdew kważi kif iżżewġu u beda jittrattaha ħażin ħafna u jidher ċar li huwa żżewwiġha biex ikun aċċettat f'pajjiż barrani, billi l-attriċi hija magħrufa Malta bħala waħda mill-kantanti ewlenin.

Ħafna mill-affidavits prodotti jirrakkontaw episodji wara ż-żwieġ u naturalment x'ġara wara ż-żwieġ hu mmaterjali għall-kawża ħlief biex jitfa' dawl fuq l-istat ta' fatt ta' qabel iż-żwieġ, iżda anke hawn, fil-fehma tal-Qorti hemm indikazzjonijiet li ż-żwieġ kien vizzjat. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża <u>Joseph Zammit vs Bernardette Zammit</u> (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*"

Waħda mill-kawżali ta' l-attriċi hija n-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża <u>Nicholas Agius vs</u>

Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*" F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995). Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mid-deposizzjoni ta' l-attriċi l-Qorti konvinta li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat kif qegħda tallega l-attriċi. Malli żżewġu huwa trattaha verament ħażin u rriduċiha għal sitwazzjoni patetika.

Għal dawn il-motivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-27 ta' April, 2004. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-kontendenti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------